

Huw Irranca-Davies AS/MS
Y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros
Newid Hinsawdd a Materion Gwledig
Deputy First Minister and Cabinet Secretary for Climate
Change and Rural Affairs

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref HIDCC/00586/25
Cabinet Secretary for Climate

Arweinydd, Cyngor Gwynedd
cynghorydd.niaieffreys@gwynedd.llyw.cymru

Dafydd Gibbard
Prif Swyddog Gweithredol, Cyngor Gwynedd
dafyddgibbard@gwynedd.llyw.cymru

21 Awst 2025

Annwyl Nia a Dafydd

Yn gynharach eleni ysgrifennais at Gyngor Sir y Fflint yn dilyn llythyr gan eu Prif Swyddog Gweithredol. Yn y llythyr hwnnw, addawais i ddarparu rhagor o wybodaeth am sut y byddai Awdurdod Parc Cenedlaethol newydd yng Ngogledd-ddwyrain Cymru yn cael ei ariannu yn y dyfodol, pe bai Parc Cenedlaethol newydd yn cael ei ddynodi. Yr wyf yn awr yn ysgrifennu i roi rhagor o wybodaeth am ymrwymiad Llywodraeth Cymru i ddarparu cyllid yn y dyfodol ar gyfer y Parc Cenedlaethol newydd arfaethedig a'r goblygiadau ariannol i Gyngor Gwynedd o ran unrhyw benderfyniad a wneir gan Weinidogion Cymru mewn perthynas â'r dynodiad.

Fel yr amlinellwyd yn fy ateb blaenorol, mae'n gwbl hanfodol bod Parc Cenedlaethol newydd yn cael ei ariannu'n briodol heb leihau'r cyllid craidd ar gyfer ein Hawdurdodau Parciau Cenedlaethol presennol, a hefyd heb leihau'r cyllid sydd ar gael i Awdurdodau Lleol Cymru. Rydym wedi ymrwymo i'r egwyddor hon a byddwn yn parhau i weithio i asesu'r costau sydd ynghlwm wrth sefydlu Parc Cenedlaethol newydd a'r cyllid sy'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru.

Ar hyn o bryd, cyn unrhyw argymhelliad y gallai Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) ei wneud ynglŷn ag unrhyw ddynodiad newydd, nid yw'n bosibl meintoli cost Parc Cenedlaethol newydd posibl yn gywir eto. Fodd bynnag, gallaf gadarnhau fy mod bellach wedi gallu ystyried yn fanylach y costau mwyaf sylweddol a fyddai'n deillio o greu Awdurdod Parc Cenedlaethol newydd a chadarnhau y bydd y rhain yn rhan o gynlluniau ariannol Llywodraeth Cymru yn y dyfodol.

Yn benodol, gan ddefnyddio costau bras yn seiliedig ar ein Parciau Cenedlaethol presennol, rwyf wedi ystyried y costau refereniw craidd tebygol sy'n deillio o Ddeddf yr Amgylchedd 1995 sy'n gofyn am gyllid gan Lywodraeth Cymru ac Awdurdodau Lleol cyfansoddol yr APC. Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i ddarparu cyllid ychwanegol i ddiwallu'r ddau ofyniad hyn yn llawn pe bai Parc Cenedlaethol newydd yn cael ei ddynodi. Hynny yw, ni fyddai

unrhyw faich ariannol yn cael ei roi ar eich Cyngor i ddarparu cyllid i Barc Cenedlaethol newydd, gan y byddai cyllid ychwanegol yn cael ei ddarparu i'ch Awdurdod i dalu'r costau a amlinellir o dan Ddeddf yr Amgylchedd 1995.

Yn ogystal, byddwn yn nodi bod ein APCau presennol wedi elwa yn ystod y blynyddoedd diwethaf ar gael mynediad at gyllid cyfalaf ychwanegol gan Lywodraeth Cymru drwy raglenni fel Tirweddau Cynaliadwy, Lleoedd Cynaliadwy (SLSP), Ffermio Bro a Lleoedd Lleol ar gyfer Natur i fwrw ymlaen â gwaith pwysig mewn meysydd yn cynnwys adfer natur, newid hinsawdd, mynediad a thwristiaeth gynaliadwy. Rwy'n disgwyl y byddai unrhyw APC newydd yn gallu cael mynediad at y cynlluniau hyn neu rai cyfwerth yn y dyfodol ac elwa arnynt.

Byddai angen cyfnod pontio rhwng cadarnhau unrhyw ddynodiad newydd a sefydlu Awdurdod Parc Cenedlaethol newydd. Er bod angen gwaith pellach ar natur trefniant pontio o'r fath, mae Llywodraeth Cymru hefyd yn bwriadu darparu cyllid tuag at hyn.

Yn olaf, er bod yr uchod wedi canolbwyntio ar gostau a chyllid, byddwn hefyd yn tynnu sylw at y ffaith bod gan Barciau Cenedlaethol y potensial i ddod â buddion economaidd i'r ardaloedd y maent yn eu gwasanaethu megis trwy hybu twristiaeth a'r economi ymwelwyr, yn ogystal â manteision ehangach. Fel rhan o'i asesiadau, mae CNC wedi cynnal Adolygiad Effaith Economaidd ar gyfer y Parc Cenedlaethol arfaethedig, a fydd ar gael i Awdurdodau Lleol ochr yn ochr â thystiolaeth newydd arall gan CNC yn ystod ymgynghoriad statudol yn yr hydref (yn amodol ar gymeradwyaeth gan fwrdd CNC).

Gobeithio bod yr wybodaeth hon yn ddefnyddiol.

Yn gywir,

Huw Irranca-Davies AS/MS

Y Dirprwy Brif Weinidog ac Ysgrifennydd y Cabinet dros Newid Hinsawdd a Materion Gwledig

Deputy First Minister and Cabinet Secretary for Climate Change and Rural Affairs